

Peutersweg, Sint-Katelijne-Waver

Een Archeologienota

Auteur:

W. De Roeck (veldwerkleider)

X. Alma (OE/ERK/Archeoloog/2016/00094)

Autorisatie:

A. Schoups (OE/ERK/Archeoloog/2019/00012)

Colofon

VEC Nota 648

Peutersweg, Sint-Katelijne-Waver

Vlaams Erfgoed Centrum bvba

Auteur(s): A. Schoups, X. Alma & W. De Roeck

In opdracht van: Vertrouwelijk

Foto's en tekeningen: Vlaams Erfgoed Centrum, tenzij anders vermeld

© Vlaams Erfgoed Centrum bvba, Geel, juli '19

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Vlaams Erfgoed Centrum bvba.

Vlaams Erfgoed Centrum bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek

ISSN 2506-7486

Vlaams Erfgoed Centrum

Liesdonk 5

2440, Geel

Tel +32 (0)14 95 34 70

info@vlaamserfgoedcentrum.be

www.vlaamserfgoedcentrum.be

Inhoud

1	Verslag van resultaten van het bureauonderzoek	5
1.1	Beschrijvend gedeelte	5
1.1.1	Administratieve gegevens	7
1.1.2	Huidig gebruik	7
1.1.3	Beschrijving van de geplande werken	7
1.1.4	Juridisch kader	9
1.1.5	Doelstelling en vraagstelling	11
1.2	Assessmentrapport	11
1.2.1	Assessment	11
1.2.2	Potentieel tot kennisvermeerdering, verwachting en conclusie	15
1.2.3	Samenvatting	16
	Literatuur	16
	Geraadpleegde websites	16
	Lijst van afbeeldingen en tabellen	16

Tabel 1. Overzicht van de verschillende (pre)historische perioden.

Periode	Tijd in jaren	
Nieuwste tijd:		19 ^e E - heden
Nieuwe tijd:		16 ^e E - 18 ^e E na Chr.
Middeleeuwen:		5 ^e E - 15 ^e E na Chr.
Late Middeleeuwen	13 ^e E - 15 ^e E na Chr.	
Volle Middeleeuwen	10 ^e E - 12 ^e E na Chr.	
Vroege Middeleeuwen C / Karolingische periode	8 ^e E - 9 ^e E na Chr.	
Vroege Middeleeuwen B / Merovingische periode	6 ^e E - 8 ^e E na Chr.	
Vroege Middeleeuwen A / Frankische periode	5 ^e E na Chr.	
Romeinse tijd:		57 voor Chr. - 402 na Chr.
IJzertijd:		800 - 57 voor Chr.
Late IJzertijd	250 - 57 voor Chr.	
Midden-IJzertijd	475/450 - 250 voor Chr.	
Vroege IJzertijd	800 - 475/450 voor Chr.	
Bronstijd:		2100/2000 - 800 voor Chr.
Neolithicum (Jonge Steentijd):		5300 - 2000 voor Chr.
Finaal-Neolithicum	3000 - 2000 voor Chr.	
Laat-Neolithicum	3500 - 3000 voor Chr.	
Midden-Neolithicum	4500 - 3500 voor Chr.	
Vroeg-Neolithicum	5300 - 4800 voor Chr.	
Mesolithicum (Midden-Steentijd):		ca. 9500 - 4000 voor Chr.
Paleolithicum (Oude Steentijd):		tot 10 000 voor Chr.

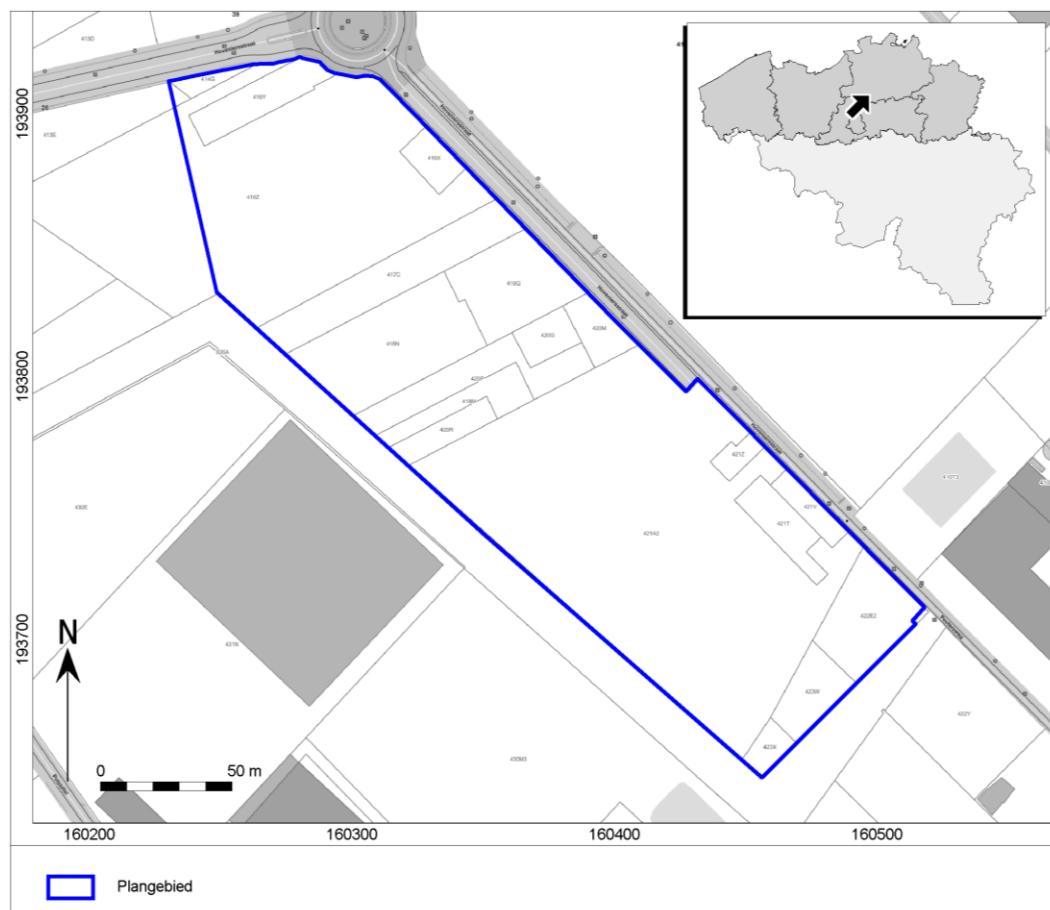
Bron: Onderzoeksbalans Vlaanderen

1 Verslag van resultaten van het bureauonderzoek

1.1 Beschrijvend gedeelte

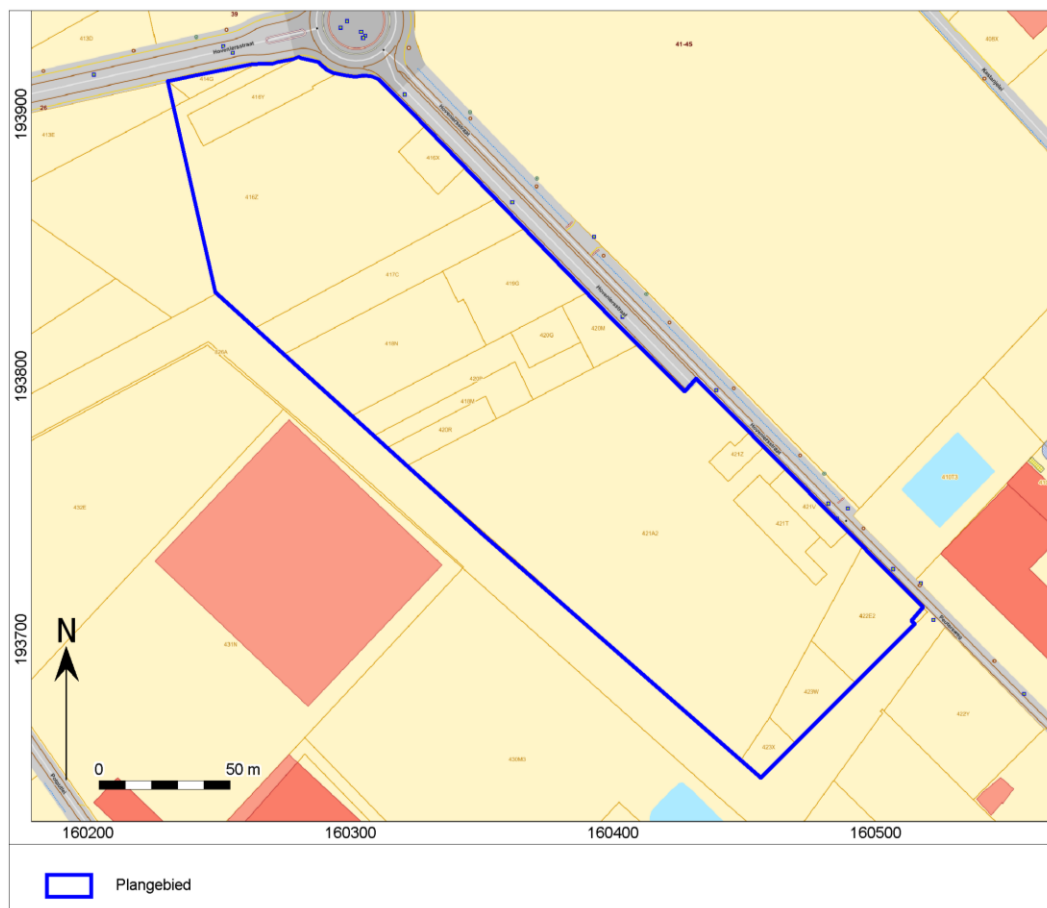
In opdracht heeft Vlaams Erfgoed Centrum in augustus 2019 een archeologienota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Peutersweg, Sint-Katelijne-Waver (afb. 1 en 2).¹ De archeologienota bestaat uit een bureauonderzoek en is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen bouw van een industrieel gebouw.

Deze nota werd samengesteld in beperkte samenstelling op grond van de afwezigheid van intacte archeologische resten. Dit is aantoonbaar door reeds uitgevoerd archeologisch onderzoek en kan verder verwacht worden op basis van de hoge verstoringsgraad in de nog niet onderzochte delen.

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

¹ Voor de vertrouwelijke gegevens van de opdrachtgever wordt verwezen naar de privacy-fiche

Afb. 2. Aanduiding van het uit te voeren archeologisch onderzoek op het plan van de bestaande toestand op het terrein.

1.1.1 Administratieve gegevens

Opdrachtgever:	Vertrouwelijk
Uitgevoerde fasen binnen archeologienota:	Bureauonderzoek
Aanleiding:	Bouw industrieel gebouw
Locatie:	Peutersweg
Plaats:	Veiling-Zuid
Gemeente:	Sint-Katelijne-Waver
Provincie:	ANTWERPEN
Kadastrale gegevens:	Sint-Katelijne-Waver, 2de afdeling, Sectie D: 413E, 414G, 416X, 416Y, 416Z, 417C, 418M, 418N, 419G, 420G, 420M, 420P, 420R, 421A2, 421T, 421V, 421Z, 422E2, 423W, 423X
Diepte bodemverstoring	Maximaal circa 5 m –mv
Oppervlakte plangebied	Circa 30.685 m ² / 3,07 ha
Oppervlakte bodemverstoring	Circa 18.934 m ²
Coördinaten (<i>bounding box</i> ; <i>Lambertcoördinaten</i> (<i>EPSG:31370</i>))	160.230,96 / 193.913,32 160.249,26 / 193.832,88 160.456,94 / 193.648,15 160.518,69 / 193.712,99 160.427,94 / 193.795,11 160.308,69 / 193.915,13
Projectcode	2019H112
VEC-projectcode:	5010276
Auteur:	X. Alma (erkende archeoloog, OE/ERK/Archeoloog/2016/00094) W. De Roeck (bureauonderzoek, velwerkleider)
Autorisatie:	A. Schoups (OE/ERK/Archeoloog/2019/00012)
Begindatum onderzoek:	16 augustus 2019
Einddatum onderzoek:	28 augustus 2019
Beheer en plaats documentatie:	Vlaams Erfgoed Centrum Liesdonk 5 2440, Geel
Relevante thesaurustermen:	Bureauonderzoek, proefsleuven, vrijgave.

1.1.2 Huidig gebruik

Momenteel wordt het plangebied volledig ingenomen door braakliggend terrein.

1.1.3 Beschrijving van de geplande werken

De geplande werken bestaan uit de aanleg van een industrieel gebouw. Deze werken nemen een bodemoppervlakte van circa 18.934 m² in beslag, op een totale oppervlakte van circa 30.685 m² van het plangebied.

Hierbij zijn vooral de aanleg van de funderingen, rioleringen, water- en sceptische putten en een liftkoker de ingrepen die de ondergrond verstoren, dit maximaal tot circa 5 meter (de funderingspalen). Naast de werken aan het gebouw zelf, wordt er ook een verharding rond het gebouw voorzien, dit voornamelijk als parking en transportruimte.

Zie afbeelding 3 voor een gedetailleerd overzicht van de bodemingrepen binnen het plangebied.

Afb. 3. Inplanting van het industrieel gebouw binnen het plangebied. Alleen het grondplan van de funderingen (het onderdeel dat de ondergrond verstoort) is hier weergegeven

1.1.4 Juridisch kader

Decreet betreffende het onroerend erfgoed (citeeropschrift: "het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013")

Artikel 5.4.1. (01/04/2019 -)

Voorafgaand aan het aanvragen van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen moet een archeologienota zoals vermeld in artikel 5.4.8 en artikel 5.4.12 opgesteld en gemeld worden in volgende situaties:

1° aanvragen met betrekking tot percelen die gelegen zijn in een voorlopig of definitief beschemde archeologische site;

2° aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de vergunningsplichtige ingreep in de bodem 100 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 300 m² of meer bedraagt en waarbij de betrokken percelen geheel of gedeeltelijk gelegen zijn in archeologische zones, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones;

3° aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de vergunningsplichtige ingreep in de bodem 1000 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt en waarbij de percelen volledig gelegen zijn buiten archeologische zones, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones.

Voor de toepassing van dit artikel op terreinen zonder kadastraal nummer geldt de totale oppervlakte van de hele werf van het te vergunnen werk.

De aanvrager van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen wordt van die verplichting vrijgesteld:

1° indien de aanvraag volledig betrekking heeft op een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt, zoals vastgesteld door de Vlaamse Regering;

2° indien de aanvraag betrekking heeft op werkzaamheden aan bestaande lijninfrastructuur en haar aanhorigheden binnen een archeologische zone, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones, waarbij de oppervlakte van de vergunningsplichtige ingreep in de bodem buiten het gabarit van de bestaande lijninfrastructuur en haar aanhorigheden minder dan 100 m² beslaat;

3° indien de aanvraag betrekking heeft op werkzaamheden aan bestaande lijninfrastructuur en haar aanhorigheden buiten een archeologische zone, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones en buiten een voorlopig of definitief beschemde archeologische site, waarbij de oppervlakte van de vergunningsplichtige ingreep in de bodem buiten het gabarit van de bestaande lijninfrastructuur en haar aanhorigheden minder dan 1000 m² beslaat, wanneer de lijninfrastructuur waarvoor de omgevingsvergunning wordt aangevraagd meer dan 1000 meter bedraagt;

4° indien de aanvrager een natuurlijke persoon of privaatrechtelijke rechtspersoon is, de totale oppervlakte van de vergunningsplichtige ingreep in de bodem minder dan 5000 m² beslaat, en de betrokken percelen volledig gelegen zijn buiten woongebied of recreatiegebied en buiten archeologische zones opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones en buiten beschemde archeologische sites;

5° indien de handelingen louter betrekking hebben op verbouwingswerken of vernieuwbouw, zonder bijkomende vergunningsplichtige ingreep in de bodem;

6° indien de handelingen louter betrekking hebben op de regularisatie van vergunningsplichtige projecten, overeenkomstig artikel 81 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning en alle vergunningsplichtige ingrepen in de bodem al zijn uitgevoerd;

7° indien de stedenbouwkundige aanvraag kadert in verbeterd bodembeheer en uitsluitend betrekking heeft op een reliëfwijziging in agrarisch gebied, niet gelegen in een archeologische zone zoals opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones of een voorlopig of definitief beschemde archeologische site, als gevolg van een afgraving van teelaarde tot 40 centimeter en de latere toevoeging met dezelfde teelaarde.

8° indien de aanvraag betrekking heeft op werkzaamheden binnen het gabarit van bestaande lijninfrastructuur en haar aanhorigheden;

9° indien de aanvraag geheel betrekking heeft op percelen binnen het grondgebied van een erkende onroerenderfgoedgemeente waarvoor de gemeenteraad in een gemeentelijk reglement een vrijstelling heeft voorzien en de aanvraag geen betrekking heeft op beschemde goederen of op percelen die geheel of gedeeltelijk gelegen zijn in een archeologische zone, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones. De vrijstellingen in het gemeentelijk reglement zijn gebaseerd op onderzoek naar de archeologische situatie in de betrokken gemeente door een erkende archeoloog in dienst van de erkende onroerenderfgoedgemeente en hebben betrekking op percelen met een oppervlakte van 5000 m² of minder.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels voor deze vrijstellingen bepalen.

De aanvrager van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen kan een archeologienota waarvan al akte is genomen indien als de aanvraag betrekking heeft op hetzelfde perceel of dezelfde percelen en als de ingreep in de bodem van de te vergunnen werken overeenkomt met de ingreep in de bodem van de vergunningsplichtige werkzaamheden die in de archeologienota waarvan akte is genomen zijn omschreven. Als er in de archeologienota een archeologische opgraving werd opgelegd, moet deze zijn uitgevoerd en moet daarover een archeologierapport aan het agentschap zijn bezorgd. In het geval dat er gebruik is gemaakt van onderafdeling 7 van deze afdeling, moet de nota waarvan akte is genomen zijn uitgevoerd. Als er in de nota een archeologische opgraving wordt opgelegd, moet daarover een archeologierapport aan het agentschap zijn bezorgd.

De archeologienota werd vervaardigd naar aanleiding van een aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning. Op basis van de ligging van het plangebied gedeeltelijk in een nog niet vastgestelde zone, geldt een verplichting voor het opstellen van een archeologienota bij bodemingrepen groter dan of gelijk aan 1000 m², waarbij het perceeloppervlak groter of gelijk aan 3000 m². Aangezien de geplande ingrepen in het te ontwikkelen gebied in totaal een oppervlakte van 18.934 m² beslaan, en daarmee de maximale onderzoeksgrenzen worden overschreden, dient de initiatiefnemer een archeologienota te overleggen waarin naar oordeel van de bevoegde overheid de archeologische waarde van het plangebied voldoende is vastgesteld.² Indien dit het geval is wordt deze archeologienota bekrachtigd en toegevoegd aan de vergunningsaanvraag. In het kader van dit proces heeft het in deze archeologienota beschreven onderzoek plaatsgevonden.

Het vaststellen van de archeologische waarde van een plangebied dient te gebeuren op grond van de Code van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetector (versie 4.0). Het doel van de Code is om als een minimale standaard te dienen voor de kwaliteit van archeologisch onderzoek en het gebruik van metaaldetectoren in Vlaanderen.

De eventuele vondsten en bijhorende documentatie die tijdens het archeologisch onderzoek worden verzameld, zullen voorlopig worden bewaard bij Vlaams Erfgoed Centrum bvba. Na afronding van het totale onderzoek zullen de vondsten en data worden overgedragen.

² <https://geo.onroerenderfgoed.be>

1.1.5 Doelstelling en vraagstelling

Op basis van dit onderzoek zal aangetoond worden dat er geen verder onderzoek meer nodig is op bovengenoemde percelen. Conform de Code van Goede Praktijk kan een archeologienota in beperkte samens telling worden uitgevoerd indien één of twee van de onderstaande criteria van toepassing is/zijn:

1. er is geen archeologisch erfgoed (meer) aanwezig
2. de werken waarvoor een vergunning moet worden aangevraagd hebben nooit impact op het eventueel aanwezig archeologisch erfgoed
3. een archeologisch onderzoek op de betrokken terreinen in kwestie zal nooit leiden tot kenniswinst

Voor het plangebied is voornamelijk criterium 1 van toepassing, namelijk dat er geen archeologisch erfgoed (meer) aanwezig is. Dit heeft hoofdzakelijk te maken met het feit dat het merendeel van het terrein (circa 21.934 m²) reeds archeologisch is onderzocht door middel van een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd in 2013.

Uit dit onderzoek bleek dat er geen verwachting voor archeologische vindplaatsen voor het onderzochte deel van het plangebied geldt³ (zie paragraaf 1.2.1 voor meer informatie hierover).

Verder kan worden aangetoond dat alle zones waar geen proefsleuven hebben plaats gevonden, reeds ingrijpend zijn verstoord. Om deze reden wordt hier ook geen archeologisch erfgoed meer verwacht.

1.2 Assessmentrapport

1.2.1 Assessment

De voornaamste reden voor vrijgave is dat het merendeel van het plangebied reeds archeologisch onderzocht is door proefsleuven. Dit onderzoek vond plaats door de verkaveling van het gebied “Veiling Zuid”, in Sint-Katelijne-Waver, als nieuw industriegebied. Bijna het volledige plangebied valt binnen dit gebied, met uitzondering van het perceel 422E2, in de oostelijke hoek van het plangebied.

Uit het proefsleuvenonderzoek bleek dat er zich binnen het huidige plangebied slechts enkele archeologische sporen bevinden. Dit gaat echter altijd om greppelsporen, die zeer goed overeenkomen met de huidige perceelsgrenzen en de grenzen op historische kaarten. Gepaard met de kleuren en de aard van de greppels, duidt dit volgens het onderzoek erop dat deze greppelsporen vrij recent zijn. Wellicht dienden ze als afbakening van de percelen. Archeologisch gezien zijn dit geen waardevolle sporen. Aangezien er verder geen archeologische sporen buiten recente verstoringen werden aangetroffen, werd in dit onderzoek voor vrijgave van verder archeologisch onderzoek gepleit⁴. Om deze reden staat het merendeel van het plangebied op de CAI kaart (afbeelding 5) dan ook aangeduid als ‘gebied waar geen verdere archeologie wordt verwacht’.

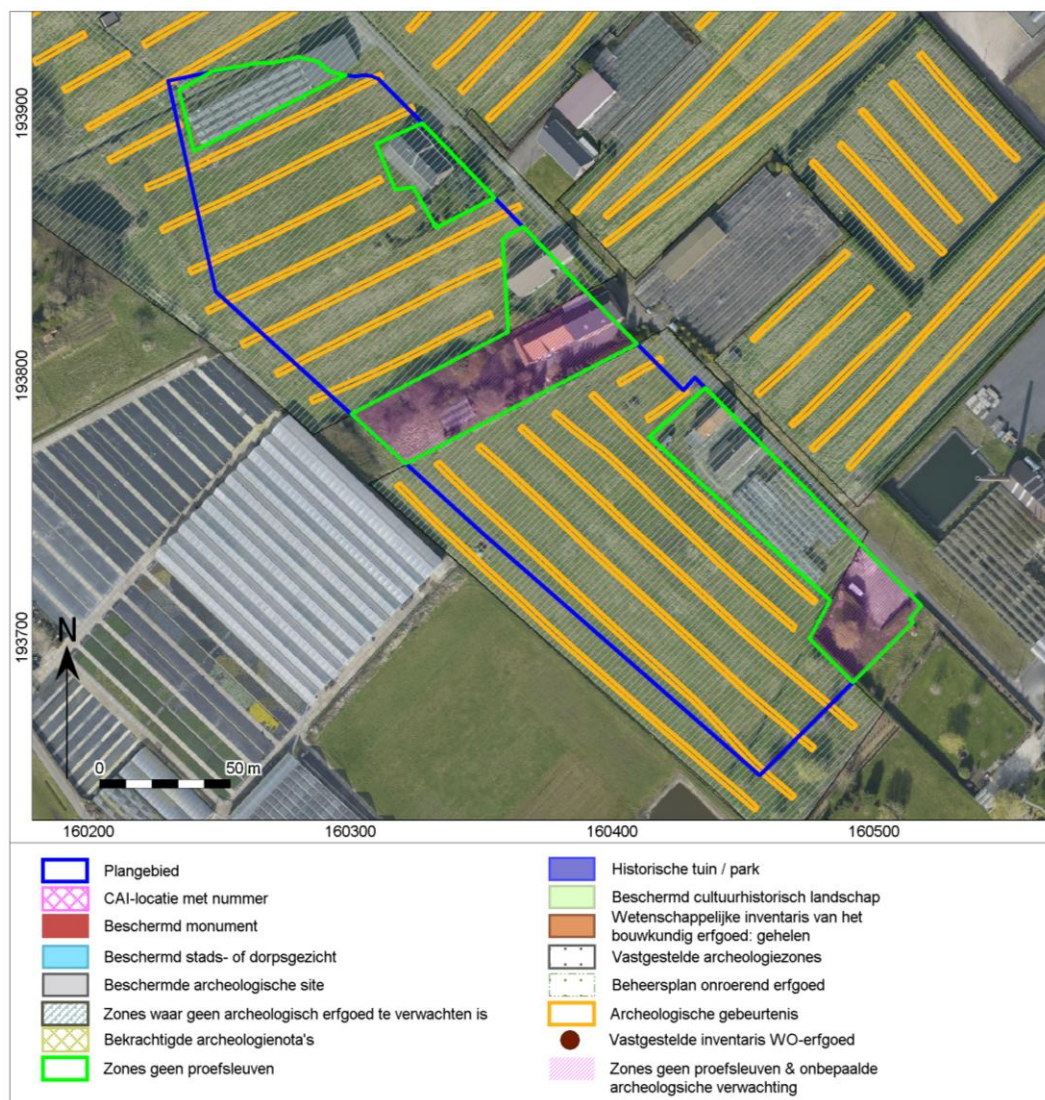
Naast de gebieden die door proefsleuven zijn onderzocht vallen er ook een paar gebieden waar geen proefsleuven hebben plaats gevonden binnen de zone waar geen archeologie meer wordt verwacht. De reden hiervoor is te vinden in het feit dat hier, ten tijde van het onderzoek, nog recente bebouwing op aanwezig was (zie afbeelding 5). Door deze bebouwing is tevens de ondergrond zo verstoord dat er geen intacte archeologie meer te verwachten valt. Alleen de paars gearceerde zones zijn niet binnen het selectiegebied en selectieadvies van het proefsleuvenonderzoek meegenomen.

³ Cryns, J, L. Allemeersch en P. Laloo 2013, p. 30

⁴ Cryns, J, L. Allemeersch en P. Laloo 2013, p. 26-27.

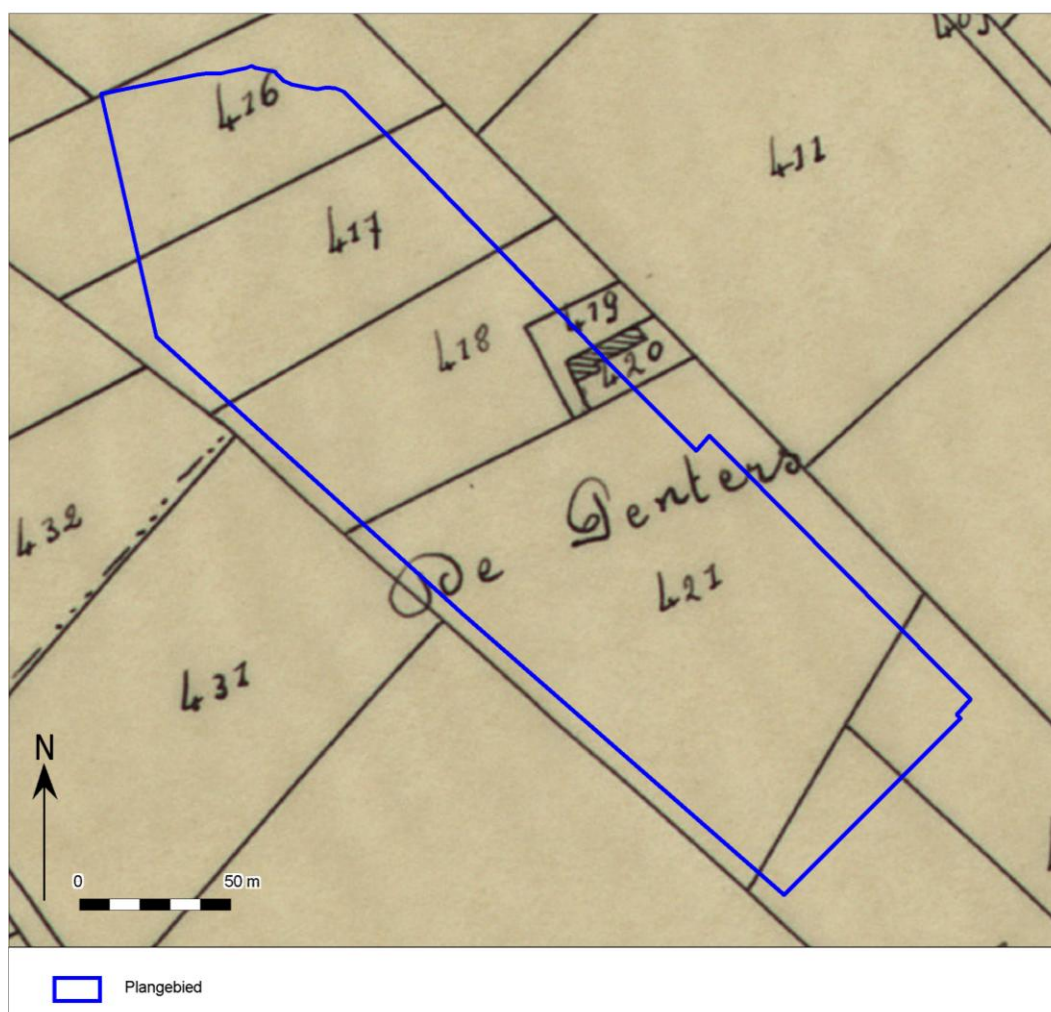
Afb. 4. Locatie van de uitgevoerde proefsleuven binnen het plangebied.

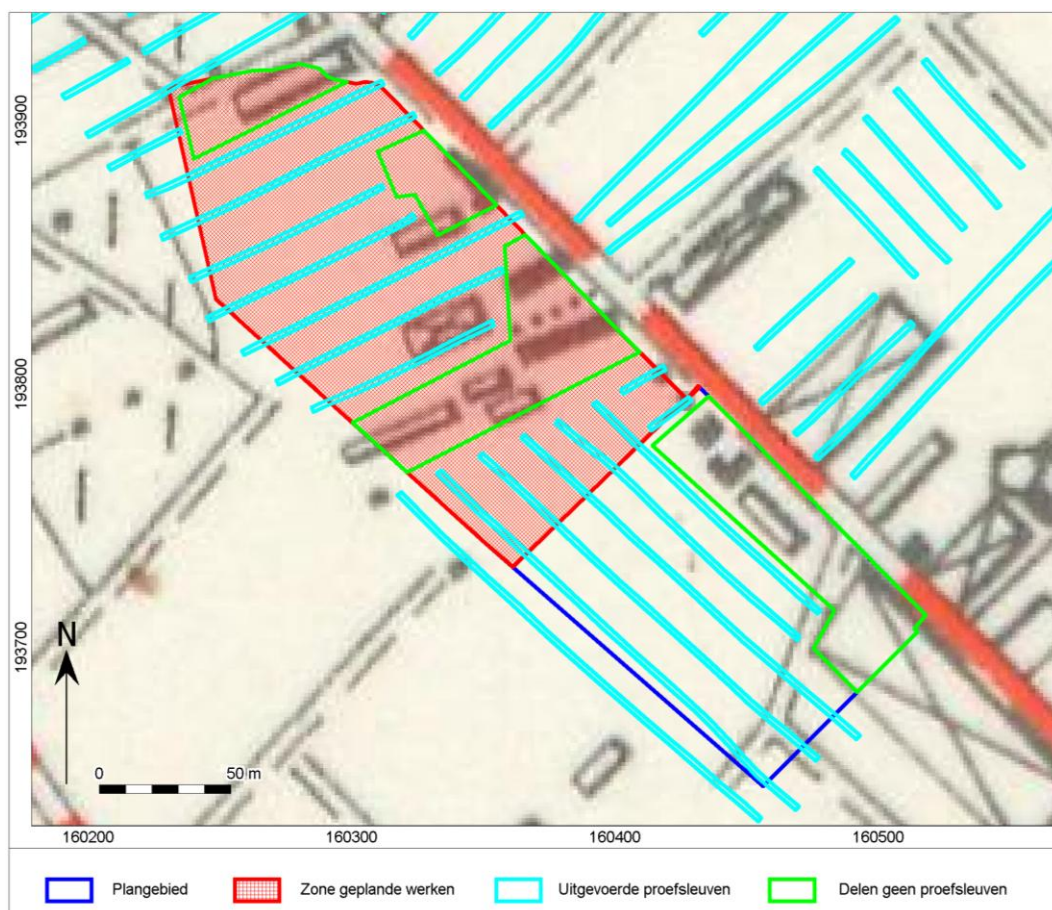
Afb. 5. CAI kaart, geprojecteerd op een luchtfoto uit de periode 2013-2015, met Locatie van de uitgevoerde proefsleuven binnen het plangebied.

Alleen de zones die in het paars zijn gearceerd op afbeelding 5 staan niet aangegeven als zones waar geen archeologisch erfgoed meer te verwachten valt. Concreet gaat het om een reeks percelen in het midden van het plangebied (percelen 418M, 420G, 420M, 420P en 420R) en perceel 422E2, aan de oostelijke hoek van het plangebied. Perceel 422E2 viel buiten het onderzoek uit 2013, waardoor hier logischerwijs geen archeologische verwachting voor is opgesteld. De overige percelen werden wellicht niet verder onderzocht, aangezien ze nog bewoond werden ten tijde van het onderzoek.

Deze zones kunnen echter eveneens afgeschreven worden ten aanzien van archeologische resten op basis van recente verstoringen. De topografische kaart van 1969 (afbeelding 7) toont namelijk dat er ten tijde van deze kaart zich structuren op de percelen bevinden. Bij de centrale strook percelen ging het om woonhuizen en bijgebouwen, terwijl het bij perceel 422E2 wellicht om serres voor groentekweek ging. Delen van deze bebouwing waren nog steeds aanwezig ten tijde van het proefsleuvenonderzoek (zie afbeelding 5), wat wellicht verklaart waarom de centraal gelegen percelen eveneens werden afgeschreven voor het proefsleuvenonderzoek. Deze bebouwing dateert voornamelijk uit de 20e eeuw, aangezien de vroegere historische kaarten (zie bijvoorbeeld afbeelding 6) deze bebouwing nog niet weergeven. Deze bebouwing heeft de ondergrond naar alle waarschijnlijkheid reeds ingrijpend verstoord. De plaatsen binnen de percelen die niet bebouwd waren, zijn te klein en te versnipperd om hoe dan ook potentiële archeologische kenniswinst mogelijk te maken.

Afb. 6. Het plangebied op de Popp-kaart (na 1842). Hierop is duidelijk te zien dat de meeste bebouwing in het plangebied nog ontbreekt, wat ze vrij recent maakt.

Afb. 7. Topografische kaart uit 1969, waarop duidelijk de bebouwing in de delen waar geen proefsleuven hebben plaatsgevonden te zien is.

1.2.2 Potentieel tot kennisvermeerdering, verwachting en conclusie

Bij dit onderzoek wordt voor vrijgave gepleit, voornamelijk op basis van het argument dat het merendeel van het plangebied valt binnen een zone die geregistreerd staat als zone waarbinnen geen archeologisch erfgoed meer aanwezig is. Aan de resterende delen van het plangebied kan eveneens een lage verwachting worden toegekend op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek op de aangrenzende percelen en kan tevens worden aangetoond dat deze zeer waarschijnlijk sterk verstoord zijn.

- Het merendeel van het plangebied is reeds onderzocht door middel van proefsleuven. In 2013 vond voor een groot deel van het plangebied reeds een proefsleuvenonderzoek plaats, waaruit bleek dat de nog aanwezige archeologische sporen allemaal van vrij recente datum waren (post-middeleeuwse greppels) en niet tot archeologische kenniswinst konden leiden. Door de nabijheid van dit onderzoek kan de archeologische verwachting van de rest van het plangebied ook bijgeteld worden naar zeer laag tot onbestaand.
- De niet onderzochte percelen bevatten recente bebouwing. De percelen van het plangebied die niet met het proefsleuvenonderzoek werden onderzocht, bevatten allemaal recente bebouwing. Deze bebouwing dateert voornamelijk uit de 20e eeuw, en staat mooi aangeduid op de topografische kaart uit 1969. Ondertussen is al deze bebouwing verwijderd, wat de ondergrond wellicht binnen deze percelen nog verder heeft verstoord.

Deze argumenten (afwezigheid van archeologie en recente verstoringen) zorgen ervoor dat vrijgave van het plangebied de meest aangewezen optie is.

1.2.3 Samenvatting

In opdracht heeft Vlaams Erfgoed Centrum in juni 2019 een archeologienota in beperkte samens telling opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Peutersweg, Sint-Katelijne-Waver (afb. 1 en 2). De archeologienota bestaat uit een bureauonderzoek en is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen aanleg van een industrieel gebouw.

Een groot deel van het plangebied valt binnen een zone waarvoor reeds middels proefsleuven is aangetoond dat archeologische sites afwezig zijn. De overige (beperkte) delen van het plangebied die hier buiten vallen, zijn in de 20^e eeuw bebouwd geweest en zullen daarmee zwaar verstoord zijn. In combinatie met de afwezigheid van archeologische vindplaatsen in de omliggende gebieden, kan ook voor deze delen aangenomen worden dat archeologische vindplaatsen niet (meer) aanwezig zullen zijn.

Hierdoor kan onderzoek op de nog niet onderzochte delen niet leiden tot voldoende archeologische kenniswinst om vervolgonderzoek kosten-baten opportuun te maken.

Literatuur

- Cryns, J., L. Allemeersch en P. Laloo 2013. *Sint-Katelijne-Waver-Veiling Zuid. Rapportage van het archeologisch proefsleuvenonderzoek – 13 mei – 20 juni 2013 (zones 1 en 2b)*. GATE.
- Ervynck, A., S. Debruyne, R. Ribbens, 2015: *Assessment; Een handleiding voor de archeoloog*. Onroerend Erfgoed, Beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed.
- Ferraris, J., 1771-1778: *Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsendom Luik*.
- Fricx, E., 1712: *Carte de Pays-Bas*.
- Jacobs, P., M. de Ceulenaire, E. Stevens & M. Verschuren, 1993: Philosophy and methodology of the new geological map of the Tertiary formations, Northwest Flanders, Belgium. *Bull Soc belge Géol* 102,
- Kadaster, 1850-1864: *Topografische Militaire Kaart, kaartblad 56*. Nationaal Archief,
- Onbekend, 1840-1850: *Atlas der buurtwegen*.
- Onbekend, 2016: Code van Goede Praktijk voor de uitvoering en rapportage over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 1,0.
- Vandermaelen, F., 1846-1854: *Cartes topographiques de la Belgique*.

Geraadpleegde websites

- www.cartesius.be
- <http://nl.wikipedia.org/wiki/Ferriskaarten>
- <http://www.geopunt.be/kaart>
- <https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/index.html>
- <https://id.erfgoed.net>

Lijst van afbeeldingen en tabellen

- Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.
- Afb. 2. Aanduiding van het uit te voeren archeologisch onderzoek op het plan van de bestaande toestand op het terrein.
- Afb. 3. Inplanting van het industrieel gebouw binnen het plangebied. Alleen het grondplan van de funderingen (het onderdeel dat de ondergrond verstoord) is hier weergegeven
- Afb. 4. Locatie van de uitgevoerde proefsleuven binnen het plangebied.
- Afb. 5. CAI kaart, geprojecteerd op een luchtfoto uit de periode 2013-2015, met locatie van de uitgevoerde proefsleuven binnen het plangebied.
- Afb. 6. Het plangebied op de Popp-kaart (na 1842). Hierop is duidelijk te zien dat de meeste bebouwing in het plangebied nog ontbreekt, wat ze vrij recent maakt.
- Afb. 7. Topografische kaart uit 1969, waarop duidelijk de bebouwing in de delen waar geen proefsleuven hebben plaatsgevonden te zien is.

Tabel 1. Overzicht van de verschillende (pre)historische perioden.